

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВЛАСТИВОСТЕЙ СІМ'ЯНОЇ РІДИНИ ПРИ ПРОВЕДЕННІ КРИМІНАЛІСТИЧНИХ ЕКСПЕРТИЗ

Язан А.О.

*Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка
(Кропивницький)*

Науковий керівник – Казначєєва М.С., кандидат біологічних наук, старший викладач кафедри біології та методики її викладання Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка

Сліди біологічного походження є вагомими речовими доказами не тільки у кримінальних провадженнях про вбивства, нанесення тяжких тілесних ушкоджень, розбійні напади, зґвалтування, грабежі, а й інших злочинах, які пов'язані з участю в них людини. До слідів біологічного походження відносяться: кров, сперма, слина, піт і жиропіт, волосся, кістки, органи, тканини, сліди запаху інші (нігті, виділення).

Важливе значення для встановлення всіх обставин має вивчення механізму виникнення слідів біологічного походження. Це дозволяє за слідами, виявленими на місці злочину, одягом потерпілого та підозрюваного встановити місце скоєння злочину, місце розміщення і положення потерпілого та злочинця в час нанесення пошкоджень, траєкторію пересування пораненого або переміщення трупа, швидкість цих дій та напрямок руху, особливості особи злочинця та ін.

Мета роботи: дослідити зміни властивостей сім'яної рідини, що використовуються в сучасній експертно-криміналістичній практиці.

Реалізація мети дослідження передбачала необхідність виконання таких завдань:

- ознайомитися з особливостями використанням сім'яної рідини при проведенні криміналістичної експертизи;
- визначити які властивості сім'яної рідини є найбільш інформативними та доказовими в криміналістиці;
- ознайомитися з методиками роботи з сім'яною рідиною, визначити переваги, недоліки та специфіку застосування кожного методу;
- практично визначити як змінюються властивості сім'яної рідини під впливом факторів середовища;
- пояснити вплив зміни властивостей сім'яної рідини на особливості проведення та визначення результатів криміналістичної експертизи.

Об'єкт дослідження: сім'яна рідина людини.

Предмет дослідження: особливості використання властивостей сім'яної рідини при проведенні сучасних експертно-криміналістичних досліджень.

Методи дослідження: орієнтовні методи (дослідження в ультрафіолетових променях; проба із соком картоплі), доказові методи (морфологічний метод;

метод концентрованого вилучення сперматозоїдів за А. К. Серопяном; імунохроматографічний метод дослідження; фарбування на предметі-носії).

У результаті проведеного дослідження можна зробити такі висновки:

1. В сучасній експертно-криміналістичній практиці дослідження сперми включає доказ сім'яного походження сліду, встановлення можливості приналежності сперми конкретній людині. При проведенні експертизи слід враховувати зміни властивостей сім'яної рідини залежно від часу, температури зберігання об'єкта-носія, вологості та рН середовища.

2. Найбільш інформативними та доказовими в криміналістиці властивостями сім'яної рідини є кількість сперматозоїдів, їх рухливість, наявність фрагментованих сперматозоїдів та сторонніх об'єктів (бактеріальне забруднення тощо).

3. Найбільш оптимальними та інформативними методиками роботи з сім'яною рідиною при проведенні криміналістичної експертизи є орієнтовні методи (дослідження в ультрафіолетових променях; проба із соком картоплі), доказові методи (морфологічний метод; метод концентрованого вилучення сперматозоїдів за А.К.Серопяном; імунохроматографічний метод дослідження; фарбування на предметі-носії);

4. В залежності від рН ступінь збереження сперматозоїдів відрізняється за умов різних температурних режимів та вологості. У контролі (рН 7,2) зберігається найбільша кількість сперматозоїдів при температурі +10°C та вологості 60%. При рН 8,0 найбільш сприятливою для збереження клітин була температура -15°C та вологість 11%. При рН 9,0 фрагментація клітин наставала за всіма температурними параметрами на різних строках тривалості досліджу. При рН 10,0 збереження клітин було найкращим, окрім умов +25°C та вологості 50%, де з першого тижня спостерігали значне скорочення кількості клітин, а з другого тижня вже спостерігали фрагментацію.